

GŁOS ZIEMI TARNOWSKIEJ

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, POLITYCZNYM I LITERACKIM

Rok II. Redakcja i Administracja: Tarnów, Pasaż Tertila Telefon Nr 1001

Nr 41

Oddziały: Brzesko, Dąbrowa, Dębica, Mielec, Mościce, Tuchów, Zakliczyn, Żabno

Warszawa, konto P. K. O. 59 963

(Godziny urzędowe w dni powszednie od 8-13 i od 15-19)

Kraków, konto P. K. O. 411.600

Czyn zwyciężył...

11 listopada...

Osiemnaście lat mija od tego przełomowego dnia w dziejach Polski. Dojrzało już i do wrót życia obywatelskiego puka młode pokolenie, dla którego doznania z ery niewoli i z lat wojny światowej są jedynie relacją z ust ludzi starszych, a nie pośrednim przeżyciem. Pokolenie szczęśliwe, zrodzone w wolności, nie znające kajdan niewoli, którymi przez niemal półtora stulecia skutą była ziemia polska...

Ale dla tych, którzy żyli i działali przed 11-tych listopada 1918 r. — dzień ten stanowił słup graniczny, jest ziszczaniem tęsknot i marzeń, które na próżno snuli ci z pokolenia Kościuski, Henryka Dąbrowskiego, Piotra Wysockiego, Romualda Traugutta... A które ziściły się, gdy rząd dusz w Polsce objął ioh i hasło Czynu rzucił Wskrzesiciel i Odnowiciel, spoczywający dziś w grobach królów, między Piastami i Jagiellonami, między wieszczami narodu — na wzgórzu Wawelu.

Jaka była „via dolorosa” do tego „dies triumphalis” 11-go listopada? Jaka droga ofiary i męki, wiodąca do chwili, gdy ostatni z zaborców opuszczał ziemię polską?

U progu tej drogi stoi postać wskrzesiciela idei Czynu Zbrojnego, otoczona garstką młodzieży. Józef Piłsudski mówi im: „contra spem spero”. Józef Piłsudski nie mierzy „sił na zamiany”. Józef Piłsudski — twórcy. Tworzy instrument siły zbrojnej, gdyż wierzy, że jedynie siła może rozkruszyć kajdany, jedynie siła wiedzie do celu.

I wtedy, gdy 10 milionów ludzi w Europie walczy — garść młodzieży polskiej w mundurze polskim, z polskim orłem jako symbolem, zaświadcza wobec świata: Polska jest! Polska staje w szeregu walczących! Polska idzie ku wolności!

Znamy dzieje tych lat. Znamy wspaniały epopeję Legionów — i znamy też tragiczne mroki, osnuwające ostatni rok przed wskrzeszeniem Państwa: Komendani w samotnej celi

Magdeburga, Jego najwierniejsi towarzysze za drutami kolejastymi, opasującymi obozy jeńców: Szczypiorna, Beniaminów, Maramaros-Sziget, Werl, Havelberg...

Ale równocześnie głęboki przełom, jaki zarówno czyn Legionowy jak i martyrologia ostatnich więźniów ideaowych dokonuje w społeczeństwie. Równocześnie potężne oddziaływanie P. O. W. na ziemiach polskich — i równocześnie zbiórka tych sił, które w obeym mundurze walczyły, a na gruzach caratu obecnie przechodzą przeobrażenia, zrywające z dusz piętno niewoli, oczyszczające i filtrujące na tych, którzy już na zawsze zostaną się dziećmi wieku niewoli i tych, którzy odróżdzą się w blaskach idei Józefa Piłsudskiego.

Przełomowy był ten rok 1918-ty nie tylko dlatego, że po ruinie caratu słabła w nim i rozkruszała się potęga dwu innych państw zaborczych, ale również i dlatego, że przeorał głęboko glebę dusz polskich, że z martyrologii ostatnich lat polskich więźniów ideaowych, z samotni celi Magdeburgskiej i z wielu więzień i obozów w których tkwili towarzysze broni Wskrze-

siela Polski, promieniowała ta siła, która żywiołowo utorowała sobie drogę do Czynu do obrony Państwa, gdy w listopadzie klęska ogarnęła armie obu zaborców i salwowanie się odwrotem z ziem polskich stało się dla nich koniecznością.

W tym to właśnie momencie w stolicy Państwa staje więzień Magdeburga. I jak przed wojną i u jej początku objął rząd dusz młodzieży, którą wołał do służby zbrojnej w imię niepodległości — tak teraz obejmuje rząd dusz w narodzie całym, staje się tą siłą motoryczną, która łączy i skupia, organizuje i tworzy.

Bo Polska 11-go listopada, 1918-go roku była wprawdzie wolna, bo wyzwolona była z przemocy zaborców — ale rozpocząć dopiero musiła walkę o swój byt, o swe granice, o swą pozycję na świecie.

Dnia 11-go listopada, dzień wskrzeszenia naszej państwowości, stał się słupem granicznym między przeszłością tragiczną, bo pozbawiającą naród wolności, a obecną rzeczywistością, będącą odzwierciedleniem walki, jaką oddziel staczać musiny, by stać się godnymi następcami Tego, który na swym testamentie przekazał obowiązek rozwoju dalszego Polski wielkiej i mocarnej.

S. M.

W walce z bezrobociem

Nadchodząca zima, zapowiadająca się dość ostro, wysunęła jako naczelny problem w naszej polityce społecznej zagadnienie pomocy bezrobotnym dla uchronienia ich przed głodem, mrozem i chorobami.

Kłeska bezrobocia, trapiąca nas od początku niepodległości, przybrała u nas w ostatnich latach ostre formy. Kiedy w krajach przeżywających również ciężkie przesilenie gospodarcze największe natężenie bezrobocia osiągnęło swój punkt szczytowy w 1932 r., to w Polsce punkt ten przekroczony zostanie dopiero tej zimy. W każdym razie należy się spodziewać, iż liczba zarejestrowanych bezrobotnych przekroczy cyfrę 600 tys.

Akcja pomocy bezrobotnym opiera się w Polsce w zasadniczych zarysach na następujących elementach:

a) ubezpieczenie na wypadek bezrobocia

b) zatrudnienie bezrobotnych na robotach publicznych z subwencji rządowych,

c) pomoc dla robotników, którzy utracili prawo do zasiłków lub w ogóle nie nabyl ich.

Ubezpieczenie na wypadek bezrobocia dla robotników objęta jest na ustawie z 1924 r., która oddała tę czynność Funduszowi Bezrobocia. Ubezpieczenie to nie jest niestety powszechne, gdyż obejmuje ono tylko przedsiębiorstwa zatrudniające co najmniej 5 robotników. Przeciętą liczbą robotników, pobierających zasiłki z Funduszu Bezrobocia wynosiła w ciągu ostatnich kilku lat po 50 tys. osób rocznie.

Ubezpieczenie od bezrobocia pracowników umysłowych jest wykonywane przez Z. U. S. Ubezpieczenie to jest powszechne, z zasiłków korzysta przeciętnie około 15 tys. osób rocznie.

Akcja zatrudnienia bezrobotnych na robo-

tach publicznych prowadzona jest obecnie przez Fundusz Pracy. W roku 1934/35 na ten cel Fundusz Pracy wydał ponad 65 mln. zł. niezależnie od prac inwestycyjnych prowadzonych z własnych źródeł budżetowych poszczególnych resortów, którym Fundusz Pracy dostarczał robotników za pośrednictwem Biura Pośr. Pracy. Te same mniej więcej kwoty wydano na ten cel w roku bieżącym ze strony Funduszu Pracy z tą różnicą, iż poszczególne ministerstwa w tym roku inwestowały więcej. Ogólna ilość robotników, jaka znalazła zatrudnienie na robotach publicznych przekroczyła w tym sezonie 200 tys. osób.

Pomoc doraźna ma na celu łagodzenie skutków bezrobocia dzięki zaspakajaniu najniebezpieczniejszych potrzeb bezrobotnego, celem umożliwienia mu przetrwania najcięższego okresu t. j. zimy. Początkowo akcja pomocy doraźnej należała do ministerstwa opieki społecznej. W r. 1931 powołany został do tych spraw Naczelny Komitet dla Spraw Bezrobocia przekształcony w r. 1932 na Komitet Pomocy Bezrobotnym. Po utworzeniu Funduszu Pracy ten dział przeszedł na tę instytucję.

Według zamknięcia rachunku Funduszu Pracy za rok 1934/35 na cele pomocy doraźnej wydano ponad 31 mln. zł.

Zakres własnych środków, którymi rozporządza Fundusz Pracy na zatrudnienie bezrobotnych i pomoc doraźną, wynoszących ponad 110 mln. zł w r. 1934/35 a około 147 mln. zł (razem z Funduszem Bezrob. w r. 1935/36) okazuje się za szczytnym, by pomoc doraźną zabezpieczyć na zimę 1936/37. Zachodzi potrzeba rozszerzenia tej akcji przez pociągnięcie jak największych kół społeczeństwa do współpracy.

Akcję pomocy bezrobotnym w ciągu zimy poprzedzić powinno całe społeczeństwo bez różnicy przekonań politycznych. Chodzi tutaj nie tylko o względy charytatywne, ale również dobrze zrozumiany interes społeczny. Skrajnie niedza szerokich mas bezrobotnych staje się przyczyną fermentów społecznych, na

których żeruje ruch wroty, staje się przyczyną wzrostu zbrodniczości, podłożem chorób zaraźliwych i pociąga za sobą degenerację klasy robotniczej. Nie tylko w interesie Państwa, ale wszystkich warstw społeczeństwa, które pracują i mają środki do życia, leży, by przyśpieszyć pomoc nieszczerliwym, którzy bez własnej winy nie mają pracy, ani środków do życia dla siebie i swych rodzin. Im kto więcej posiada, tym więcej proporcjonalnie na ten cel ze swych środków winien przetrzymać.

Pomoc będzie jednak skuteczna wtedy, gdy będzie ona powszechną, t. j. gdy jak najszersze masy społeczeństwa wezmą w niej udział.

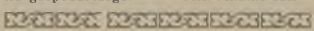
Jest rzeczą zrozumiałą, iż akcja pomocy zimowej jest tylko środkiem łagodzącym skutki bezrobocia, ale nie usuwa jego skutków. Zlikwidowanie bezrobocia a przynajmniej poważne zmniejszenie go jest możliwym tylko w drodze odpowiedniego ożywienia życia gospodarczego.

Proces narastania bezrobotnych ustanie wtedy, gdy odpowiednia reforma ustroju wsi, odpowiednia polityka emigracyjna i rozwój przemysłu wehłona przynajmniej przyczyn naturalnej ludności wiejskiej i robotniczej.

To są jednak dalsze zagadnienia, które dopiero czekają na rozwiązanie w naszym kraju ubogim w kapitały.

W chwili obecnej sprawą najważniejszą jest odpowiednia zorganizowanie pomocy zimowej aby w spokoju i bez nieprzewidywanych presji, móc w ciągu zimy przygotować warunki akcji zmierzającej do trwałego i skutecznego likwidowania bezrobocia, bez eksperymentów niebezpiecznych dla rozwoju życia gospodarczego.

Posel Kazimierz Duch

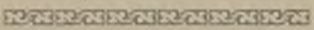

❖ SILESIA ❖

Tarnów, ul. Mościckiego 19.

TELEFON 444.

Poleca węgiel najlepszy Górnośląski i Państwowych Kopalni „BRZESZCZE”

Każdy, kto ma pracę i zarabia, powinien pomóc bezrobotnym

Samaria na ustroniu

(W 15-lecie „Lecznicy dla dzieci m. Tarnowa”)

Gdy jesienią 1921 r. pracował na terenie Polski Polsko-Amerykański Komitet pomocy dzieciom, niejednemu z nas leci, bieleje, pocięli, łóżka itp. do roznadrzywania, wtedy to Rada m. Tarnowa, pod przewodnictwem burmistrza dra Tertila, powołała myśl, by darów amerykańskich nie dawać jednostkom, lecz stworzyć instytucję, któraby szerszym kołom społeczeństwa i na długi czas pomocną była.

Tak powstała Lecznica dla dzieci m. Tarnowa.

W barakach na Pogwizdowie oddał Magister miasta pomieszczenie, łącznie na 20 łóżek i tam ujął się Lecznica.

18 maja 1922 r. ks. biskup Komar dokonał jej poświęcenia. Od tego dnia rozpoczął się powolny wzrost Lecznicy, jej rozwój i codzienny bój o środki utrzymania.

Powstała z inicjatywy dra Tertila Lecznica, miała w 1922 r. 2 sale chorych po 10 łóżek, kancelarię, kuchnię, mieszkanie dla SS. Albertynki oraz jednego lekarza dra Goźdźiewskiego.

W miarę wzrostu ruchu chorych i przepelnienia ambulatorium, zwiększa się ilość łóżek i w 1930 r. jest ich 60 (czelaznych). W 1931 r. powstaje kaplica, a w 1933 r. oddział żakajny — 20 łóżek.

Jak wielkim był ruch chorych, świadczy statystyka: W czasie od 18/V 1922 do 31/III 1935 udzielono w ambulatorium 40.842 porad, czyli 3.404 rocznie. Statych chorych leczono w tym okresie 4.864.

Zarządy miasta Tarnowa odnosiły się i odnoszą zawsze z żywością do tej tak ważnej instytucji, spiesząc z pomocą finansową i darami w naturze, jak i Rada Powiatowa od kilku lat oraz Kom. Kasz. Oszcz.

Obywatele, troskliwi o zdrowie przysz-

łych obywateli Ojczyzny, wspierając również Lecznice, do której przyjmują się dzieci bez różnicy wyznania i nie tylko z pow. tarnowskiego, lecz innych, jak: rzewski, kielecki, przemyślski, radomski i stanisławski.

Dzięki uprzejmości Dyrektora Lecznicy dra Goźdźiewskiego i Instytutu, zwiędzłem ten skromny, a tak potrzebny szpitalik oraz „Złóbek”.

Schłodny dziedziniec i miły ogródek z kłombami kwiatów, ocieniony drzewami. — Długi korytarz - poczekalnia. Na ławkach siedzą już mamusie z chorymi bobaskami...

Dwie duże, dobrze utrzymane sale chorych i 5 pokoi oddzielnych.

Na korytarzu i łózekach leżą się malcy za skromną opłatą, a często bezpłatnie.

Bazne oko lekarza przebiega po małych pacjentach, troskliwa ręka dotknęła rozpalone głowy, a usta znajdują dla każdego ważne słowo pociechy lub napomnienia...

Oglądamy kancelarię, pokój do badań i pracownię, pokój dla helioterapii, kaplicę, kuchnię, spiżarnię i pralnię.

Tu 2 mieszkanka SS. Albertynki, rezydent, tam mieszkanka dla 10-ciu posługaczek, małżonka i żenka, kucharz, sanitariusz.

Oddział żakajny posiada 4 pokoje oddzielne, łącznie 20 łóżek, pokój do badań i pracownię, kancelarię, mieszkanie dla SS, kuchnię, łazienkę i magazyn.

Koszt utrzymania Lecznicy wynosi przeciętnie 20.108 zł rocznie.

Przy Lecznicy znajduje się również „Złóbek”, który powstał w 1928 r.

Duża sala. Gwarno tu i rojno. Około 40 podrutków wychodzą się pod kierownictwem wykwalifikowanych SS. Albertynki.

Jadalsnia niska stół z małymi stołeczkami, ławeczka z ziołową ilością zabawek. Polno tu klozków, misiołów, lalek, przeróżnych zabawek w szafkach; każdy malc do swoją płożkę, naznaczoną wycienką. Mogły mu ktoś ruszyć... coby to krzyku i lamentu było!

PODZIĘKOWANIE

Czciogodnemu księdzu Profesorowi Paciorowski, Przewielebnemu Duchowieństwu, Gronu Profesorów, Uczniom Państw. Gimnazjum im. Kazimierza Brodzkiego oraz wszystkim nam Życielwim i Znajomym, którzy oddali ostatnią przysługę naszej ukochanej Mate, Marii z Bilichskich Zwiastowskiej i okazali nam wyraz współczucia najserdeczniejsze „Bóg zapłać” składa Rodzina

Nad grobami zmarłych

W mroku nocy, tajemnych myśli o życiu pozagrobowym — plonie tysiące światła, uczuć rżewnych, co czci tych, co odeszli od nas na zawsze...

W „mieście umarłych”, nad zimnymi mogiłami, grobowcami, sokoła się ból ludzi...

Miedzy rozdrżane w szpachm placu płomyki — serca światła, zda się płynąć na falach powiewu, niewidzialny korowód cieni z zaświatów...

Rozkwiliły się dusze ludzi, rozczuliła się i natura... bo roni otóż łzy-kropki dżdzu i wilgotne liście, — płacze wylchem na harfie drzew i wieńców...

Przed grobami poległych plonie znicz gorący... Taki sam płonął w sercach bohaterów... każdy życie dawali w boju o wolność.

Idą światłami postacie powstańców w takt posępnych tonów Szopena, wśród barwnych oparów ognia, pomiędzy flagi rozkołysane, idą pograżeni w śnie wiecznym o wolności, budzą płaczącą Matkę-Ojczyznę pieśnią niepodległej moey...

Rozpływają się w akordach pieśni rzewnej, słuchają w zachwyście słów mowy o krwawej i znojnjej przeszłości —

i odchodzą, jako te dymy różowe, spokojni o Matkę-Polskę, w bezmiar, na połącznych skrzydłach hymnu dusz żywych, serce gorących...

Czupurne te dzieciaki, zdrowe, czyste i wesole. — Na widok lekarza podbiegają ze szczerotem, niby do ojca. Maleńka czarunka Hania, już jest na rękach doktora, taka rozpromieniona, szczęśliwa...

Ogromnie miłe te biedactwa i takie posłuszne, grzeczne.

Praca SS. Albertynki w przedszkolu nad podrutkami wydaje obfity plon. Do „Złóbka” należy łazienka, umywalka, kuchnia, magazyn i 2 ustępy.

Dobrze jest podrutkom. Dostają 5 razy papu, ubranka, obuwie, a te starsze kształcą się 3 godz. dziennie w przedszkolu.

Jakich czas znalazł SS. Albertynki noworodka rżewnego przez płot, lub przyjmą podrutkowego w ogrodzie miejskim, pod kociołem itd.

Chłopcy podrutczono ongiś w żłnie, przy 16° mrozu, zawieszono nieszczerliwie na drucie parkanu Lecznicy, chowa się doskonale. Tryska ot zdrowiem i pogodą.

Niedawno zostawiła jakaś matka na ulicy troje dzieci w wieku od 4 do 6 pół roku, „Złóbek” znalazł dla nich miejsce.

Najczęściej podrutcząca matka dzieci 8—14 dniowo.

Teraz, jesienią, liczba podrutków wzrosła i znowu znacznie się ciężka walka SS. Albertynki z trudnością.

Samara na ustroniu — w cieniu zapomnienia niemal. Bo kół pamięta o „Złóbkach”? Chyba matka, co kukuleczką wyczęszaj podrutki dziecko...

Spółczesność tarnowska winno nieść ofiarną pomoc tak Lecznicy jak i „Złóbkowi”. Organizacje, Stowarzyszenia i Komitety mają tu szerokie pole działania.

Należy pamiętać, że pod dachami Lecznicy i „Złóbka” pracują w ciemności SS. Albertynki z dra Goźdźewskim na czele nad wychowaniem przyszłych obywateli państwa, pracując z pogardą sławy, rozgłosu, z samarytańskimi li tylko uczuciem.

J. G.

Finanse gminy miasta Tarnowa w oświetleniu Komisji Rewizyjnej

Pod przewodnictwem p. prezydenta dra Brodzińskiego odbyło się we środę 4 bm. posiedzenie Rady miejskiej.

Na wstępie porządku dziennego p. prezydent poświęcił wspomnienie poświęcone śp. Ignacemu Daszyńskiemu, podkreślając jego wielkie walory ducha i charakteru. Jego wielką zasługą w naszym Niepodległym Polsku oraz o prawa ludu pracującego. Przemówienie p. prezydenta dra miejską wysłuchała w pozości stojąca.

Następnie rada uchwaliła jednogłośnie **dąk gminy na Fundusz Obrony Narodowej w kwocie 10.000 zł.** Przed głosowaniem radny Nowak złożył imieniem klubu radnych socjalistycznych deklarację, w której oświadczył, że jego klub będzie głosował za wnioskami, ale przy tym wysunął cały szereg postulatów natury ogólnej odnośnie do polityki gospodarczej, wewnętrznej i zagranicznej.

Po przejściu do wiadomości sprawozdania komisji kolaudacyjnej z odbioru robót budowy domu mieszkalnego TOR przy ul. Dzwernickiej, oraz muru przy ul. Terłita przystąpiono do wyboru członka Rady wojewódzkiego Związku Międzykomunalnego Opieki Społecznej w Krakowie. (Pan prezydent wchodził z urzędu).

Wpłynęły trzy kandydatury. Kandydatem Klubu Pracy był poseł ks. dr. Lubelski; klub radnych socjalistycznych wysunął kandydaturę p. prof. Ciołkosza, zaś klub żydowski wysunął kandydaturę p. dra Lantera.

W głosowaniu tajnym p. prof. Ciołkosz otrzymał 17 głosów, poseł ks. dr. Lubelski 16, a p. dr. Lanter 6 głosów, a jedna karta była próżna. (Na sali było 8 radnych żydowskich).

Ponieważ żaden z kandydatów nie otrzymał wymaganej większości głosów (21 głosów na 40 obecnych) p. prezydent zarządził posiedzenie swej komisji rewizyjnej z rozumenia między klubami. Pertraktacje prowadzone w czasie przerwy nie doprowadziły jednak do żadnego rezultatu, wobec tego p. prezydent po wznowieniu posiedzenia usunął je sprawę z porządku dziennego.

Następnie po wyborze przewodniczącym posiedzenia ks. dra Lubelskiego, przewodniczący komisji rewizyjnej p. dyr. Gładyszewski odczytał sprawozdanie komisji rewiz. z zamknięcia rachunkowego budżetu administracyjnego i przedsięwzięcia miejskiego na 1935/36. Po stronie aktywów suma bilansowa 22.850 tys. zł. po stronie pasywów 14.110 tys. zł. Majątek gminy wynosił zatem 8.740 tys. zł.

Przedsiębiorstwa miejskie zostały w toku sprawozdawczym przeszacowane, skutkiem czego aktywa elektryki zmniejszyły się o 787 tys. zł., wodociąg o 657 tys. zł. a tramwaje o 314 tys. zł. Aktywa rezerwy i gazowni nie zostały jeszcze przeszacowane ze względu na deficyt. Na skutek przeszacowania aktywa przedsiębiorstw zmniejszyły się o kwotę około 1.500 tys. zł.

Zadłużenie długoterminowe zmniejszyło się o 139 tys. zł. na skutek skasowania funduszu emerytalnego. Zadłużenie krótkoterminowe zmniejszyło się o 94 tys. zł. na skutek konwersji 94 tys. zł. na zadłużenie długoterminowe. Pasywa przedsiębiorstw zmniejszyły się o 181 tys. zł. wskutek odłożenia. Zobowiązania wekslowe zmniejszyły się o 75 tys. zł. na skutek wykupu weksli. Należność Skarbu Państwa zmniejszyła się o 175 tys. zł. również suma pasyw zmniejszyła się o około 70 tys. zł. na skutek odłożenia.

Bilans za rok 1935/36 zamyka się nadwyżką w kwocie 568.800 zł. z czego na skutek odłożenia osiągnięto kwotę 560.600 zł., tak że właściwa nadwyżka wynosi 29.200 zł.

Niedobór budżetowy zmniejszył się w ciągu ostatnich dwóch lat o kwotę 819 tys. zł., tak że obecnie wynosi kwotę 449 tys. zł.

Długi miasta Tarnowa na dzień 31 marca 1936 r. wynosiły 6.536 tys. zł., podczas gdy w zeszłym roku wynosiły około 7 1/2 mil. zł. dłużne kwoty przypada 5.615 tys. zł. na zadłużenie długoterminowe, 244 tys. zł. na zadłużenie wekslowe, 45 tys. zł. na kauce gotówkowe i 397 tys. zł. na inne zobowiązania krótkoterminowe.

Zaległości sum podatkowych i opłat samorządowych zmniejszyły się w porównaniu z rokiem poprzednim, a to częściowo na skutek energicznego ściągania pretenzyj, oraz częściowo na skutek odpisania pretenzyj nieściągalnych.

Na budżet adm. preliminarzowano w kwocie 1.329 tys. zł., wykonano w wysokości 1.400 tys. zł., z czego przeznaczono o 71 tys. zł. (około 5%).

Zadaniem komisji rewizyjnej kwota dotowana na kulturę i sztukę w kwocie 4.170 zł. jest za skromna w stosunku do wielkości miasta i wysokości sumy bilansowej. Zadaniem komisji rewizyjnej należało również wydatnie podwyższyć kwotę na datki świąteczne dla ubogich i subwencje na półkolonie.

Ogółem wydatki zezwajane były w roku 1935/36 wyższe niż w roku 1934/35 nominalnie o 131 tys. zł. rzeczywiste zaś o 71 tys. zł. Różnicę tę stanowiły wydatki na regulację Wątko (36 tys. zł.) i deficyty przedsiębiorstw tj. rezerwy i tramwajów.

Na złagodzenie bezrobocia wydano bezpośrednio 74.500 zł., prócz znacznych kwot mieszczących się w różnych pozycjach budżetowych. Na opiekę społeczną 275 tys. zł. z czego 130 tys. zł. z własnych funduszy, resztę z pożyczek i dotacji. Ilość wszystkich robotników zatrudnionych w mieście waha się między 450 a 500.

Udział gminy w budowie pawilonu dla choroż zakaźnych przy szpitalu powsz. wynosił 51.400 zł.

W dochodach zwyczajnych wszystkie prawie działy wykazują wyższe wpływy, niż preliminarzowano. Ogółem wpłynęło o 67 tys. zł. więcej niż preliminarzowano.

Wykonanie budżetu rezerwy za rok sprawozdawczy dało deficyt ponad 85 tys. zł., przy spłacie długów ponad 244 tys. zł. Amortyzacji nie uskuteczniliono. Deficytów ten wynik z tytułu spłaty długów w wysokości zadłużenia rezerwy. Odłożenia, które miało narodzić br. prawie zupełnie nie obciążało rezerwy na przyszłość. Opisano wprawdzie kwotę 120 tys. zł. i ustalono całe zadłużenie jako długoterminowe, ale przy zadłużeniu wynoszącym ponad 3.600 tys. zł. zmniejszenie o 120 tys. zł. jest mało znaczące.

Wykonanie budżetu rezerwy za rok 1935/36 było dość korzystne w stosunku do preliminarza. Dochody dały nadwyżkę, a wydatki poza spłatę długów wykazywały na nieruchomościach być niższe. Dochody rezerwy wynosiły około 297 tys. zł. Wydatki zaś bez spłaty długów ponad 137 tys. zł.

Dochody rezerwy z roku na rok spadają a to przeważnie z powodu znacznej obniżki opłat od grudnia 1935 r.

Dochody i rozchody zakładu asanizacyjnego obracały się w kwotach 293 tys. zł. Rok sprawozdawczy zamyka się nadwyżką 14 tys. zł., a w tym ponad 13 tys. zł. w formie świadczeń rzeczowych na rzecz gminy. Z powodu obniżenia stawek opłat na cele czyszczenia miasta wywóz śmieci, opłaty to przyniosły około 90 tys. zł. mniej niż w roku ubiegłym. Ilość skrzyżni zmniejszyła się do cyfry 1322, a to z powodu zwolnienia małych gospodarstw i domków na peryferiach od obowiązku tychże skrzyżni.

Wydatki na płace robotników czyszczenia miasta zwiększono o 20 tys. zł. Dochody były o 4 1/2% wyższe, niż preliminarzowano. Wykonanie budżetu zakładu asanizacyjnego komisja uważa za korzystne.

Dochody i wydatki gazowni obracały się w roku sprawozdawczym w kwocie 254 tys. zł. Zobowiązania gazowni wzrosły faktycznie w ciągu roku o 82.000 zł. Wobec poniesionej straty w r. 1934/35 22.000, wykazuje gazownia w roku sprawozdawczym nadwyżkę budżetową 6.000, przy czym gazownia wydatkowała w tym roku na spłatę długów 7.300, świadczenia na rzecz budżetu administracyjnego wynosiły 33.600, a na emerytury 13.700.

W roku sprawozdawczym gazownia rozszerzyła się o 5 km (obecnie jest o 7 km), oraz poczyniła szereg różnych technicznych ulepszeń w przedsiębiorstwie.

Gazownia uzyskuje nieznaną prawdziwie obniżkę gazu, zaliczoną przez „Polmin”, ob-

niżyla także cenę gazu dla przedsiębiorstw przemysłowych. W rezultacie nastąpił poważny wzrost konsumpcji gazu. Obecnie pobiera dla celów gospodarstwa domowego pobiera się rocznie około 1 milion m³, a dawniej 600.000 m³, a dla celów przemysłowych około 600.000, podczas gdy dawniej 350.000 m³.

Przychody i rozchody wodociągów obracały się w kwocie 491.000. Majątek nieruchomości został w tym r. przeszacowany przez pp. inż. Leuchtera i inż. Studnickiego i wynosił 3.245.040, ruchomości 65.888.82 łącznie 3.291.928.82.

Wodociąg należał do przedsiębiorstw dochodowych. Nadwyżka budżetowa wynosiła 69.652.43, tj. przeszło 10.000 zł. więcej, niż w roku ubiegłym.

Zaległości dłużników za podatek wodociągowy przekroczyły się o 17.399 zł. i wynoszą obecnie 31.327.80.

Na rozszerzenie ujęcia wody przewidziano na kwoty 12.600 — i 1.470 —. Roboty są w toku. Wykonano nową studnię. W toku są prace nad połączeniem i złezaniem. Niezależnie od tego przebuduje się jedną stację studnie. Komisja rew. zaleca wprowadzenie wodomierzy we wszystkich realnościach. Komisja zauważyła, że wodociąg jest jedynym niezadłużonym przedsiębiorstwem miejskim i że administracja tego przedsiębiorstwa jest prowadzona należyście i oszczędnie.

Przychody i rozchody elektryki w roku 1935/36 obracały się w kwocie 12.880.000. Majątek elektryki został przeszacowany, a to nieruchomości, na 1.347.566.50, ruchomości 143.067.10, zapasy na 9.546.868. Łączne aktywa z dotychczasowej sumy 12.972.411.03 przeszacowano na 1.585.200.46. Zobowiązania elektryki wynoszą łącznie 580.000 zł.

Elektr. jest najrentowniejszym przedsiębiorstwem, bowiem w roku 1935/36 przyniosło wykazane kwoty 11.867.80 jako przychód i budżetowej, świadczyła elektryka na rzecz budżetu administracyjnego w gotówce około 12.174.000, a w oświetleniu w materiałach i robociznie 43.000, spłacała długów na 2.64.000, emerytury wynosiły 38.000, łącznie 12.439.000, podczas gdy w roku poprzednim suma przytoczonych wyżej pozycji wyniosła 12.415.000.

Administracja elektryki prowadzona jest należyte i oszczędnie.

Komisja rewizyjna zaleca wzięcie przez zarząd miasta pod obrady sprawy obniżenia ceny za licznik, jak również zaniechanie pobierania czynszu dzierżawnego za licznik po czasie, gdy licznik został przez konsumenta w całość pokryty.

W roku sprawozdawczym przeszacowano nieruchomości tramwajów z 347.120 zł. na 153.504 zł., ruchomości z 163.202.84 na 43.050 zł. Łącznie zatem aktywa z dotychczasowej wysokości 12.900.329.84, przeszacowano na 1.196.544. Odłożenie dla tego przedsiębiorstwa wynosi około 37.000 zł. Zobowiązania łącznie z kapitałem zakładowym wynoszą 286.000 zł., majątek 203.000 zł., niedobór majątkowy 83.000 zł.

Sprzedaż biletów wyniosła w roku sprawozdawczym 92.000, wobec 84.000 zł. w roku zeszłym, a zatem o 4.300 zł. więcej.

Komisja zauważyła, że z powodu nie pozyznienia żadnych inwestycji, zużycie inventarza jest coraz większe. Przy tego rodzaju gospodarstwie tramwaj w niedługim czasie musiałby ulec przynajmniej likwidacji.

Komisja zaleca nadto zmianę taryf tramwajowej w tym kierunku, by pozostawiając cenę dotychczasową 20 gr. za przejazd całej linii, wprowadzić również bilety po 10 gr. za połowę trasy od stacji końcowych do przystanku naprzeciw Komunalnej Kasy Oszczędności, jak również od tegoż przystanku do stacji końcowych.

W swą pracę ogólną stwierdza komisja rewizyjna znaczne ulepszenie bilansu gminy, które nastąpiło na skutek przeszacowania wartości majątkowych, oraz w wykonaniu budżetu administracyjnego, dostosowanie się do preliminarza i do rzeczywistych wpływów.

Po przeprowadzeniu odłożenia, zadłuże-

nie wewnętrzne gminy z około 7,150.000 zł, spadło na okragło 6,300.000 a niepokryty deficyt budżetowy z około 1,152.000 zł na około 449.000 zł.

Wydatki na spłatę długów wraz z długami krótkoterminowymi w 5-ciu pierwszych lat mają wynosić rocznie po 300.000 zł, natomiast po 5-10 latach około 400.000 zł rocznie, co stanowiło przetrzała zdolność płatniczą gminy. Wynika więc z tego, że odłożenie gminy, która miała umożliwić gminie spłatę długów bez naruszenia jej zdolności płatniczej, oraz bez zbytniego ściśnięcia w wydatkach na różne cele, nie spełniło swego zadania.

W końcu komisja rewizyjna stawia wniosek o przyjęcie i zatwierdzenie zamknięć rachunkowych funduszu administracyjnego i przedsiębiorstw miejskich za rok 1935/36, oraz o udzielenie bilansowego tym pracownikom miejskim, którzy w godzinach nadliczbowych pracowali przy sporządzeniu bilansu.

Wyjaśnien odnośnie do sprawozdania komisji rewizyjnej udzielił p. prezydent, podkreślając zmniejszenie deficytu budżetowego mimo zmniejszenia się dochodów gminy. I mimo, że świadczenia ludności zostały zmniejszone, bo obniżono czynsz najmu w domach miejskich od 10 — 15%, obniżono opłaty za czyszczenie miasta i wywóz śmieci, za gaz, prąd elektryczny i wodę, opłaty rzeczniarskie, udzielono ulg podatkowych u dochodów płatników — to jednak nie zmniejszono wydatków na najważniejsze cele. Natomiast zmniejszono wydatki na administrację. Aczkolwiek budżet jest zrównoważony, to jednak — oświadczył p. prezydent — optymizm nie jest uzasadniony. Zadłużenie miasta jest wielkie, spłata długów wysoka, a po 5 latach spłata długów będzie jeszcze wyższa. Również położenie Komunalnej Kasy Oszczędności nie uprawnia do optymizmu.

W dalszym ciągu swego przemówienia p. prezydent przedstawił działalność poszczególnych działów administracji i przedsiębiorstw miejskich, przyczyn podkreślił, że ostatnio przystąpiono do energicznego ścigania założeń przetrzanie za wodę.

W dyskusji zabrał głos p. prof. Ciołkosz, który żądał uchwały Rady w sprawie przekroczeń budżetowych, oraz równomiernego traktowania wszystkich dłużników przy egzekwowaniu założeń bez jakichkolwiek przywilejów dla niektórych, żądał podwyższenia kwoty na opiekę społeczną, oświadczył się za utrzymaniem tramwaju i za dwiema taryfami za bilety tramwajowe, a w końcu oświadczył, że klub socjalistyczny wstrzyma się od głosowania nad wnioskami o przyjęcie i zatwierdzenie zamknięć rachunkowych.

Radny p. Pogoda, podkreślając zasługi zarządu miejskiego koło zrównoważenia budżetu wniósł o zatwierdzenie zamknięć rachunkowych.

Na wniosek zarządu miejskiego powziętym na posiedzeniu ad hoc zwołanym w tym celu przeryw w obradach Rady. Rada zatwierdziła większość głosów przekroczenia budżetowego, a następnie przyjęła i zatwierdziła zamknięcie rachunkowe.

Następnie Rada po krótkiej dyskusji upoważniła zarząd miejski do zwroćenia się do Polskiego Banku Komunalnego z prośbą o przejęcie długu gminy wobec Komunalnej Kasy Oszczędności. Przejęcie to nastąpiło w ten sposób, że Bank udzielił miastu pożyczkę w obligacjach, w wysokości zadłużenia w Komunalnej Kasie Oszczędności. Kasa zaś otrzymała od Banku Komunalnego gotówkę za wszystkie obligacje. W ten sposób zamknięto dług miasta wobec Kasy zastołby upłyniony, coby kasy umożliwiło wyjście z obecnej opresji finansowej. A swój dług miasto spłaci Polskiemu Bankowi Komunalnemu w ciągu 50 lat. Sprawa jest na dobrej drodze i będzie najprawdopodobniej korzystnie dla miasta i Kasy zatwierdzona.

Za wyłączeniem zwołaną porę, posiedzenie odroczono na 9 bm.

Zima nadchodzi. Tysiące ludzi jest bez dachu, odzieży, jedzenia. Ratujmy ich od zimy i głodu.

PARKIETY

eksportowe i krajowe w trzech klasach, z układaniem na ślepej podłodze lub na lepiku, z ocyklinowaniem i zapuszczeniem, dostarcza

STOLARNIA

„RUDY”

Romana X. Sanguszki w Tarnowie

TELEFON 60

Najlepszy, bezwzględnie surowiec.

Pierwszorzędna robocizna. — Ceny umiarkowane.

WYKONANIE ZAMÓWIEŃ PUNKTUALNE

Wycieczka senatorów i posłów w Rożnowie i Mościcach

Dnia 18 um. o godz. 8.30 rano, przybyła do Tarnowa wycieczka, złożona z członków rządu, posłów i senatorów, w liczbie około 60 osób, celem obejrzenia inwestycji w Rożnowie i Mościcach.

Z członków rządu przybyli: Wicepremier Kwiatkowski, Ministerowie Ulrich, Posen, Poniatowski, Wierni, Rose, b. min. soc. Żurzycki, oraz członkowie Komisji budżetowej i inni.

Na dworcu w Tarnowie powitał członków rządu i wycieczkę wojewoda pułk. Gnoiński, starosta tarn. p. Syska, dyrektorowie Z. F.

Z. A. p. Wolkonowicz, Schätzl i Statter.

Z Tarnowa wyruszyła wycieczka autobusem do Rożnowa, powitana przez star. dra Łasza z Nowego Sącza.

Po wykładach dyr. Romaszki i inż. Siłwińskiego i prelekcjach Ulricha, dyr. Wolkonowicza, inż. Güllera zwiedzono obiekty i roboty, poczem wycieczka wyjechała do Krakowa. Imieniem P. A. T. i I. K. C. wziął udział w wycieczce profesor Wojciechowski z Tarnowa. Wszyscy członkowie wycieczki dali wyraz zadowolenia z wyników prac w Rożnowie.

Nadesłane

Z ruchu Narodowego Stronnictwa Pracy w Tarnowie

We wtorek dnia 9 listopada br. w Tarnowie w sali własnej przy ul. Gen. Sowińskiego 13, odbyło się wielkie zebranie tego Stronnictwa przy udziale licznie zebranych członków i sympatyków. O konieczności zebranych świadczą fakt, że dwie sale lokalu były przepełnione. Zebranych powitał imieniem Zarządu miejscowego prezes Osak udzielając głosu p. Posłowi Mrozowi z Poznania, prezesowi Zarządu Głównego Stronnictwa, P. Posła Mroza powitał zebrani burzą oklasków. Poseł Mród w przesło półtoragodzinnym przemówieniu zabrał za głosy ogólną sytuację polityczno-gospodarczą w Państwie nie pomijając w swoim przemówieniu żadnego zagadnienia obchodzącego słuchaczy. Poseł Mród przedstawił zebranyemu stonunek jego i Stronnictwa do obecnych poszaną Rządu, który jest zawsze pozytywny, ale tam gdzie potrzeba umie zająć stanowisko zdecydowanie obronne. Przemówienie Posła Mroza było raz poraz przerywane oklaskami. Po referacie Posła, przemawiał sekretarz N. S. P. w Tarnowie p. J. Ziobro, który przemawiał na temat organizacyjny i jakie zamierzenia na najbliższą przyszłość ma przedsięwziąć N. S. P. również przemówienie sekretarza przyjęli zebrani oklaskami. Po referatach wywylała się dyskusja w której zabierali głos pp. Krojca, Galdyn, Matyski i inni którzy zgodnie podkreślali potrzebę utworzenia silnej organizacji, opartej na programie N. S. P. który wytykają trafnie do przekonania po zapoznaniu się z nim Z. p. wśród zebranych padły pod adresem Posła Mroza prośby, aby zechciał częściej zawiązać do Tarnowa. O zainteresowaniu się

zebranych nowa organizacja świadczy fakt, że ponad dwadzieścia sympatyków podpisało deklarację na członków Stronnictwa. Na zakończenie prezes Osak podziękował imieniem zebranych Posłowi Mrozowi za przybycie i wygłoszenie tak interesującego referatu. poczem hasłem „Cześć Kraj” zebranie zakończono o godzinie 8.40 wieczorem.

W związku z notatką z października, zamieszczoną w G. Z. T. w sprawie możliwości uzyskania dla miasta zbiorów art. rzeźb. Madejskiego z Rzymu, — dowiadujemy się co następuje — Zarząd miejski, zdając sobie sprawę z doniosłości zagadnienia, przekazał je Komisji Muzealnej jako powołanej dla tych celów — polecając szczegółowe rozpatrzenie całej sprawy, oraz przeprowadzenie korespondencji, wraz z wszelkimi krokami wstępnymi.

Posiedzenie Komisji Muzealnej odbyło się w pierwszej połowie października b. r. na której jednogłośnie uchwalono, poczyniwszy wszelkie kroki i jaknajdalej idące starania aby ten cenny zbiór uzyskać dla miasta.

Komisja po powzięciu szeregu uchwał, oddała tą sprawę do rąk przewodniczącego ks. dra Bulandy.

Wobec tego, że sprawa ta dostala się w tak powolne i zahłone w dziedzinie muzealnictwa ręce, należy mieć pewnością i wiarę że w początkach roku 1937 zbiorę P. Madejskiego znajdą się już na ziemi polskiej i powiększą kulturalny dorobek i stan posiadania naszego miasta.

PIJĄCIE PIWO KOCI MSKIE

Ze święta A. K. w Radłowie

Jak w roku ubiegłym tak i w obecnym obchodziliśmy tu Akcję Katolicką uroczystością swiętą. Po nabożeństwie odbyła się uroczysta akademii; oprawa referatów i podniesienie przemówień było religijne wychowanie społeczeństwa oparte na niezrzuśalnych zasadach katolickich która jedynie może uchronić rodzinę a przez to i Państwo od pożogi i zagłady jako obecnie obserwujemy w Hiszpanii. Akcja Katol. jako świecki ruch samobronny przed zalewem czerwonego barbarzyństwa, wykazuje tak pod względem wartości moralnej swych członków jak i owocnej pracy na polu oświaty wiele dobrego gdyż oddziały tychże katolickich stowarzyszeń nie pomijają żadnej drogi do podniesienia wartości moralnej polskiego obywatela.

W akademii wielki udział wzięli wszyscy mieszkańcy parafii dając tym dowód że nie tylko stoją mężnie przy kościele katolickim ale i wystąpią w jego obronie gdy zajdzie potrzeba.

Uroczystość zakończono hymnem „Boże coś Polskę” który wszyscy stojąc odśpiewali.
J. Schubert

Ignacy Daszyński, wielki niepodległościowiec, budzieli ducha narodowego w masach robotniczych, szczególnie na Śląsku Cieszyńskim, trybun ludowy, zmarł dn. 31. X. 1936 r. w Bystrze.

Manifestacyjny pogrzeb w Krakowie był najlepszym dowodem uznania społeczeństwa zasług wielkiego patrioty.
Mimo Tarnów uczęsto również zastąpił Daszyńskiego; wielka ilość robotników z Tarnowa wzięła udział w Jego pogrzebie, zaś na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej prezydent dr Brodziński, poświęcił zmarłemu gorące wspomnienia, przedstawiając Go jako wielkiego niepodległościowca i współpracownika Pilsudskiego.

Kronika Tarnowa

Osobiste.

Wojewoda krakowski p. pułk. Gnoński bawił w czwartek w Tarnowie i przeprowadził również lustrację sklepów, uznając ich stan za dobry.

W ub. tygodniu odbyło się w sali Rady Powiatowej w Tarnowie, posiedzenie Pow. Komitetu F. Pracy, pod przewodnictwem starosty p. Syski. Przewodniczący nakreślił plan działalności Komitetu na rzecz bezrobotnych, których liczba wynosi ponad 1000 rodzin.

Dla ich utrzymania pracy znieć jak również dla dożywiania dzieci bezrol., konieczna jest kwota 150.000 zł. — z czego ołowio pokryje wojewódzki Kom. F. Pracy, a drugą musi złożyć społeczeństwo pow. tarnowskiego.

Ze taka praca zbiorowa jest celowa i możliwa, dowodzi doświadczenie ub. roku w którym ofiarności społeczeństwa tarnowskiego i pomocy ze strony Komitetu wojewódzkiego, uratowały rodziny bezrobotnych od głodu i chłodu.

Program prac, przedstawiony przez starostę został przez zaproponowany członkami Komitetu zatwierdzony, poczem przystąpiono do wyboru poszczególnych sekcji oraz Komitetu Wykonawczego.

Akcja na rzecz pomocy zimowej dla bezrobotnych, jest dziś w pełnym toku.

Adwokat p. dr T. Lubieniecki pełniący funk-

cje pełnomocnika dóbr X. Romana Sanguskiego, zrezygnował z tego stanowiska, wracając do adwokatury.

Powodem rezygnacji jest ogólne przemęczenie dra Lubienieckiego.

P. rej. Ryblewski Jan, notariusz, został postanowieniem Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 23 IX br., przeniesiony do Krakowa. Społeczeństwo tarnowskie traci wybitnego działacza, społecznika, który piastował wiele godności w organizacjach, a szczególnie w Z. S., pracując bezinteresownie i nader owoenie dla dobra młodzieży.

Z nieklamany żalem żegnają p. Ryblewskiego członkowie Z. S., Rodziny Urzędniczej i wszyscy Ci, z którymi pracował wspólnie w imię idei budowy Polski i Jej lepszej przyszłości.

Z okazji przeniesienia złożył p. Ryblewski na dzieci ub. Rodziny Urzędniczej 100 zł. na ręce p. prezydentowej Brodzińskiej na Ochrońkę 100 zł — oraz 2 karabiny dla Z. S. w Tarnowie.

Szkola Średnia Zawodowa Żeńska w Tarnowie, ul. Kopernika 3 a rozwija na terenie powiatu tarnowskiego owocną działalność przez urządzanie kursów z zakresu gospodarstwa domowego, krawieczyny (kroj i szyje) i trykotarstwa ręcznego.

W wrześniu br. rozpoczął się jednoroczny kurs gospodarstwa domowego, w październiku dwumiesięczny kurs kroju i szyja, dn. 5 listopada ze względu na zbliżający się sezon zimowy — rozpoczyna się miesięczny kurs trykotarstwa ręcznego.

W Związku z obowiązującymi przepisami ustalonymi, ujawnionymi, i wywieszonymi cenami w przedsiębiorstwach gastronomicznych, a mianowicie w restauracjach, jadłodajniach, herbaciarniach, kawiarniach i mieczarniach, powinno być umieszczona cenniki w miejscu widocznym i dostępnym dla klientów, wedle cenn przysługujących I, II i III-ej kategorii przedsiębiorstw.

Ankieta gospodarcza. Izba Przemysłowo-handlowa ma zwołać w najbliższych dniach ankietę gospodarza, dla powiatu, Brzeskiego, Dąbrowskiego, Mieleskiego, Ropczyckiego, Tarnowskiego, różnych zawodów, z przygotowaniem różnych postulatów i uwag, a między tem przedłożone postulaty ze Stowarzyszenia Przemysłowego Restauratorów i Pokrewnych Zawodów w Tarnowie.

Za brak cenników w sklepach zostało ukaranych 58 kupców w Tarnowie.

Tragedia emeryta. Wczoraj został przewieziony do szpitala tarnowskiego 70-letni emeryt przedworny P. P., Stefanow, który z nędzy i głodu zapadł w ciężką chorobę.

P. Stefanow ma na utrzymaniu 9 osób, a jego emerytura wynosi około 80 zł. miesięcznie. — I taki los spotyka emerytów w Polsce? Co na to sprawy obcięcia emerytur?

W dniu 31 października br. odbyło się zwyczajne posiedzenie Wydziału Powiatowego w Tarnowie pod przewodnictwem Starosty Powiatowego pana Mieczysława Syski. Między innymi sprawami Wydział Powiatowy powołał jednomyślnie uchwałą: a) wypowiadając się za utrzymaniem dotychczasowej Ekspozytor Przemysłowej Miejskiej w Tarnowie dla dobra rolników, których praca od szeregów lat nastawiona jest na hodowlę bekondów, b) przyjął odpowiedzialność za powierzone Powiatowemu Komitetowi Funduszu Pracy czynności zastępcze Funduszu Pracy i środki finansowe przekazywane mu przez Fundusz Pracy na realizację zadań, c) wybrał p. Romana Ks. Sanguszkę i Ks. Kanonika Walentego Mroza na przedstawicieli samorządu terytorialnego do składu tego Powiatowego Komitetu.

Ze Sekcji Nauczycielstwa Szkół Średnich Z. N. P. w Tarnowie. W dniu 30 października br. odbyło się pod przewodnictwem prof. dr Stan. Szymańskiego Posiedzenie Członków Sekcji, na którym prof. St. Sowa wygłosił aktualny referat na temat: „O celach i metodach nauczania, opierając swe wywody na najnowszych zdobyczach w dziedzinie dydaktyki. Referat wywołał ożywioną dyskusję, poczem na niektóre kwestie odpowiadał referent.

Ze spraw organizacyjnych poruszono m. i. sprawę planu pracy poszczególnych Wydziałów jak pedagogiczny, kulturalno-gospodarski, społeczny, oraz organizacyjny, poczem przewodniczący omówił sprawy bieżące, informując przy tem zebranych o rezultatach starań Sekcji w sprawie liceum pedagogicznego w Tarnowie.

Kurs dla Instruktorów - Prelegentów z powiatu tarnowskiego i dąbrowskiego w Tarnowie. W drugiej połowie listopada br. rozpocznie się kurs III. Kat. obrony przeciwlotniczo-gazowej ogólny (65 godz.) zakończony 5-dniowym kursem dla Prelegentów.

Na kurs uczęszczają będą słuchacze z miasta, i powiatu.

Kandydaci z powiatów otrzymują bezpłatnie mieszkanie i wyżywienie.

Wykładowcami na kursie będą pp. dr St. Goździński, Insp. A. Lenartowicz z Krakowa, por. Łuzko, prof. Godawski, Instr. Kordys, Ins. Miszewski, Instr. Rej, opłg Kozdroń i inni.

Kandydaci po ukończeniu kursu prowadzą prace uświadamiające z dziedziny obrony przeciwlotniczo-gazowej na terenach im wyznaczonych przez Pow. Obw. L. O. P. P. w Tarnowie.

Kursem tym Obwód realizuje program prac, zmierzający do uświadamienia i nakalniczenia mas społeczeństwa z dziedziny tak ważnej w obecnej dobie jaką jest — obronność kraju.

bk.

Z życia Związku Rezerwistów. W niedzielę 1 listopada b. r. w myśl wskazań Zarządu Głównego, Związek Rezerwistów Koło w Tarnowie, urządził zbiórkę na pomoc zimową dla bezrobotnych. Zbiórka przyniosła 10657 zł, które złożono w K. K. O. na rach. Powiatowego Komitetu Funduszu Pracy w Tarnowie.

Pomoc zimowa dla dzieci bezrobotnych. Koncert urządzony pod tym tytułem przez Instytut Muzyczny w Tarnowie przy ul. prez. Mościckiego 24 dał ładny plon, albowiem Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet otrzymał czysty dochód w kwocie 50 zł. na dożywienie dzieci w przedszkolu. Totem Zarząd Z. P. O. K. wyraził dyrekcyi tegoż Instytutu w osobnym piśmie gorące podziękowanie. Jak sobie przypominamy, to idąc z Instytutu Muzycznego nad krzewieniem kultury muzyki znalazła na łamach naszego pisma słowa pełnego uznania.

Z. P. O. K. zwołuje na niedzielę 8 listopada br. o godz. 10:30 rano w sali Rady Powiatowej doroczną Walne Zebranie.

Na skutek depeszy kondolenacyjnej wysłanej z powodu śmierci premiera Gombüsa J. prezydent miasta Tarnowa — nadesłał burmistrz Budapesztu list z podziękowaniem.

Budapest, dnia 15. X. 1936 r.

Wiele Szanowny Panie Prezydencie! Głęboko wzruszył mnie wyraz gorącego współczucia, przesłane z okazji zgonu król-węg. premiera Juliusza Gombüsa.

Bardzo przyjemnie mi było, że wielką załobę narodu węgierskiego podzielił to miasto, które dało nam dziadka Bema i które strzeże świątobliwej tradycyi wielkiego narodu polskiego.

Akcja przeciw drożyznie. Komitet cenikowy opracowujący wse wnioski, przelał je Starostwu. Na tej podstawie wydane zostały nowe ceniki na cel. spożywcze. Czynniki obywatelski pracują pod tym względem nieustannie. Zastosowałam cały szereg dotkliwych kar w stosunku do niesumiennych sprzedawców dzięki czemu, sprawa drożyzny została zahamowana i różnolistość cen żądanych, dziś już nie istnieje.

Z bagienka debickiego. Ułarł się wśród pewnych jednostek zwyczaj, załatwiania osobistych porachunków z ludźmi, z pewnych względów nie niewygodnymi i to na łamach pracy reprezentacyjnej kierunek polityczny, z którym w całym swoim życiu mieli nie wspólnego, a jeśli niektórzy z nich potarlił tam się przybłąkać, to wnet się na nich poznało i wskazano im, jak się drżwi z przeciwną strony zamyka. Dziś te zbłąkane owieczki czują, wyznanie winy i proszą o łaskę przebaczenia i pomoc w walce z ludźmi zasłużonymi na niejednej niwie. Najpierw osadzić własne sumienie, a potem być sędzią dla drugich. Ciekawych, podłoża niniejszej notatki, skierowujemy do „Tygodnia Robotnika” Nr (43) rubryka: Korespondencja.

Zmiana na stanowisku pow. komendanta P. W. i W. F. Dotychczasowy Komendant P. W. i W. F. pkt. Środulski Władysław został przeniesiony na stanowisko komendanta kompanii w 16 pp. za funkcję kom. pow. P. W. i W. F. w Debicy objął kpt. Nowak Leopold z 16 pp.

Walne zebranie księży prefektów odbyło się dnia 18 IX, pr. z udziałem 70 uici księży z J. K. S. Biskupa na czele, oraz gronem profesorów pod przew. p. dyrektora Sadowskiego, Z kuratorium przybyli wizytatorowie p. Wierzbicki i Rzepecki.

Uroczystość ku czci Chrystusa Króla miała imponujący i nader doskonały przebieg.

Na przebieg tejeż złożyły się: a) Zagajenie procesa P. A. K. Stefana, b) Śpiew chóru K. S. M. M. i K. S. M. Z. c) Referat p. t.: „Wychowanie religijne w szkole” wygłoszony przez p. Chiemiela, d) Deklamacja, e) Fragment z powieści H. Sienkiewicza „Quo Vadis” wygłoszona p. St. Brniakowa, f) Przedmówienie ks. asystenta, Kopernickiego, g) Pieśnią „My chcemy Boga” a następnie spowrotem procesji do kościoła parafialnego, zakończono tę wielką uroczystość kościelną.

Z Moście

Z dniem 25 X. 1936 r. Sekcja Propagandowa Oddziału Ligi Morskiej i Kolonialnej im. Inż. E. Kwiatkowskiego w Mościcach przystępuje do propagandowego wyświechtania ruchomych filmów niemych. Zakres akcji propagandowej obejmuje wszystkie większe osiedla mieszkalne (miasta i wieś) na terenie powiatów: tarnowskiego, brzeskiego, dąbrowskiego i bolesławieckiego.

Współpraca z oddziałami, z których dochód zostanie przeznaczony na Fundusz Obrony Morza i Akcję Kolonialną.

Z Zakliczania donosi (W):

Dzięki usilnym staraniom gminy a w szczególności p. woj. Załasińskiego został ostatnie otworzony Ośrodek Zdrowia na czele którego stał będzie dr. Stachyra.

Zauważyć należy to, że wszelkie rzeczy potrzebne do urządzenia Ośrodka, nie robili przemysłowcy zakłady, tylko zamieszkałymi z terenu inżynier gminy. Mieszkańcom nie dało zarobić kilkadziesiąt złotych, a Ci sami mieszkańcy będą musieli ponosić ciężary na rzecz Ośrodka czy prowadzenie takiej polityki jest zdrowe niewiadomo.

Sprawy organizacyjne. Dzień Wszystkich Świętych Oddział Związku Strzeleckiego obchodził bardzo uroczysto. O godz. 10 rano przed świątynią zgromadził się Oddział męski i żeński. Po zdaniu raportu przez komendanta Flakowicza wiceprezesa dr. Stachyryze pochód ruszył na cmentarz, w celu złożenia wieńców na mogile kapłana Kubu Bojarskiego, poległych legionistów i żołnierzy w czasie wojny światowej.

Nadto Pododdział żeński złożył wieńiec na mogile b. komendantki Janiny Rzepeckiej

Odpiewaniem pieśni w „mogile ciemnej” zakończono poważną uroczystość.

W dniu 2 listopada p. Jolesowi Hasklowi z wozu wykradziono pakunek wartości 300 zł. we wsi Olszyny. Złoczywie nie pogodziwszy się przy podziale skradzionych materiałów, pokłócił się i jeden drugiego wydał przed sąsiadami, a ten donosił policyj.

Policjantowi Jan Curylo przeprowadził rewizję i odnalazł skradzione rzeczy, sprawę oddano sądu.

Z Żabna donosi (W):

W związku z topnieniem śniegów w górach i ciągłymi opadami, stan wód Dunajca i Wisły znacznie się podwyższył. Jak nas informują niema obaw powodzi.

Tabela Z. S. w Żabnie, jaka się odbyła dnia 10 bm. pod przewodnictwem Starosty dąbrowskiego p. H. Sowińskiego udała się doskonale, przynosząc około 150 zł. czystego dochodu. Główną zasługę tego przypisać należy sprężystości i staraniom Komitetu zabawowego z P. P. Mac. Witkowską, Drową Przybyszowską i Prezesem Z. S. w Żabnie p. Poleśskim na czele.

Po ostatniej ulewie pozostały wysoki stan wód spowodował 15.000 strzał przy regulacji Żabnicy.

Staraniem pow. kom. Ochot. Straży Poż. p. Starostki z Dąbrowy, miał się odbyć kurs pożarniczy dla członków O. S. P. w Żabnie.

Na ich próbie kurs odłożono do grudnia.

Wczoraj 5. XI. b. r. nieznani sprawcy, przez podłożenie kamiennego słupa granicznego, na torze kolejowym koło Łukowej omal nie spowodować groźnej katastrofy kolejowej. Śledztwo w toku. Jest to już drugi wypadek w tych dniach, na linii Tarnów — Szczużów.

ZE SPORTU

Brawo Tarnowa!

Nareszcie Tarnowa przełamała złą passę niepowodzeń, uzyskując na gorącym gruncie w Chranowie wynik remisowy 2:2 z Fablokiem.

Wbrew przewidywaniom sportowej opinii Tarnowa niedzielną mecz Tarnowi z Fablokiem w Chranowie przyniósł tejeż upragnione, w pełni zasłużony punkt. Tarnowa zagrała z temperamentem i gdyby nie słaba gra bramkarza Donnersberga, wysłała by z tego spotkania napewno jako zwycięzca. Linia, która tym razem szczególnie się przyczyniła do tego powodzenia była pomoc w której Kapuśka, Anioł Klimek nawzajem się prześciągali w dobrych zagraniach. Na drugim planie należy postawić obronę, która się wywizała ze swego zadania bez zarzutu. Majka wyrobiła się na reprezentacyjnego obrońcę, bramkarz Pienkowski zastępujący po drugiej bramce słabego Donnersberga spisał się doskonale, broniąc brawurowo i zdając sobie sprawę z kwintety koniecznego na wysokość zadania stał się tylko trafiając ataku. Wychodził czuły się świetnie i wykazuje duże zrozumienie do gry kombinacyjnej.

Graczem dla znawców jest niewątpliwie Krawczyk. Graoz ten wykazuje bezprzebieżnie wielki talent. Opanowany gra ciałem i jedwabiste podania piłki wskazują na możliwości tego pilkarsza.

O Jachimku potym meczu niemożna było złożo powiedzieć. Zwiędlił Baj, wyżej wspomniany Donnersberg którego w 16 min. gry zastąpiono Pienkowskim oraz jak zwykły Łach, którego byłby najwyższy czas zastąpić jakimś młodszym graczem. Jeśli chodzi o Fablok to należy podnieść u graczy wielką ambicję, którzy niejednokrotnie nie przebiegają środkami aby zdobyć upragnione punkty.

Pierwszą bramkę uzyskują gospodarze już w pierwszej min. przez Rusina wyłączonego z gry Donnersberga. W 16-tej min. Fablok podwyższa wynik do 2:0 strzałem Oczkowskiemu łatwą piłką do obrony zostawia bramkarz Donnersberg, którego od tej chwili zastępuje z powodzeniem Pienkowski. W 35

min. Wychodzi z ładnego podania Klimka uzyskuje pierwszą bramkę dla Tarnowi.

W 10-tej min. po przerwie Krawczyk po kombinacji z Wychodilem i Bajem i ładnym minielem obrońcy uzyskuje wyrównujący punkt. Od tej chwili Tarnovia ogranicza się do defensywy i dopiero w ostatnich 10 min. gry przysuwa generalny atak na bramkę Fabloka wynik jednak nieległa zmiana.

Sędziował dobrze p. Scherer z Krakowa.

Co mówi o meczu kierownik ekspedycji Tarnowi p. Srebro: Drużyna nasza grała bardzo ambitnie i gdyby nie słaba gra bramkarza Donnersberga z meczu tego napewno byłby wyszły zwycięsko, mimo to zwycięzcy jestem zadowolony. Za najlepszą część drużyny uważam koncertowo grającą pomoc, a najlepsza punkty drużyny to Łach, Donnersberg i Baj. Sędzia p. Scherer dobry.

Tarnovia zapewne wygra!

W najbliższą niedzielę o godz. 11-tej na boisku własnym Tarnovia zmierzy swe siły. Olcza krakowska będąca na szóstym miejscu w tabeli.

Wszystko wskazuje nato, że tarnowanie powiększą swój dorobek o dalsze dwa punkty. Trudno bowiem uwierzyć by Olsza wyświebiła by miała choćby jeden punkt który... byłby dla gości wielkim sukcesem. Dotychczasowe porażki Tarnowi na jej własnym boisku zapisać raczej należy na karb passy niepowodzeń, która na szczególnie minęła na niedzielnym meczu z Fablokiem. Sportowy Tarnów wierzy w swoją Tarnovię i jest przekonany, że zbiorowy wysiłek ludzi przegranych pod sztandary Tarnowi przyczyni Tarnowi upragnione dwa punkty.

W najbliższą niedzielę przeciw Olszy Tarnovia wystąpi w składzie: Donnersberg (Pienkowski) Mroź, Majka, Kapuśka, Anioł, Klimek Baj, Krawczyk, Wychodil, Jachimiek Paluch.

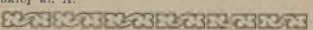
Zaszczytne wyróżnienie: Dwaj czołowi napastnicy Tarnowi Baj i Krawczyk zostali wyznaczeni do reprezentacji Krakowa na mecz z reprezentacją ligi w dniu 15 bm. o puchar Polski.

Wiedujemy się, że nasz współpracownik p. Leopold Baj, sędzia piłki nożnej P. Z. P. N. z Krakowskiego Wydziału Spraw Sędziowskich został przeniesiony do Podokręgu Tarnowskiego.

Ostatnie wyniki o mistrzostwo kl. B. podokręgu tarnowskiego przedstawia się następująco: Tarnovia — Wisłoka 2:2 Samson — Czarni 0:0, Moście — Jutrzenka 3:1 Makkabi — Metal 3:3 i Strzelecki — Sądca 2:4. W tabeli prowadzą Moście przed Sądca i Tarnovia i B.

Na sali Sokola L. odbył się turniej siatkowy kl. pa i mistrzostwa kl. A. okr. Krakowskiego. Jedyn reprezentant Tarnowa T. S. Tempo wyniosła z tego turnieju jeden cenny punkt zwyciężając Krakowską Makkabi 2:0 a ulegając po bardzo ładnej grze Cracowi 2:1 oraz Olzy 2:0. Najlepsi spisyali się w Tempie zawodnicy: Przybyłówna, Czuprynowna i Grądziałówna.

Drużyna zwyciężczyni T. S. Tempo wysłała do A. kl. okr. Krakowskiego, dzięki zwycięstwu nad Modrzewską 4:1 i 5:4. Drużyna rozporządza bardzo dobrymi graczami jak „Zdrich”, „Leszek” Kwapiński i Żmudka, liczy więc na to, że drużyna ta zdobędzie jedno z zaszczytnych miejsc w krakowskiej kl. A.

MIESIĘCZNY KURS

TRYKOTARIWA RĘCZNEGO

przy Szkole Średniej Zawodowej żeńskiej w Tarnowie, rozpocznie się dnia 5 listopada 1936 r. — Wpisy i bliższe informacje w kancelarii szkoły przy ul. Kopernika 3a codziennie w godzinach od 10 do 12 przed południem.

Redaktor odpowiedzialny Józef Grzybek. — Wydawca: Komitet Wydawniczy. — Drukiem Zygmunta Jelenia w Tarnowie — pod zarządem Władysława Mroza